

Bijlage raadsinformatiebrief Meicirculaire 2025

Wat betekent de Meicirculaire 2025 voor het begrotingsbeeld 2025-2029?

De uitkomsten van de Meicirculaire 2025 vergelijken wij met de prognose zoals die is opgenomen in de lopende begroting (stand 1^e Burap 2025) en de PPN 2026-2029. In het onderstaande overzicht zijn de mutaties weergegeven. Hieronder volgt een uitgebreide toelichting op de afzonderlijke mutaties die voortvloeien uit de Meicirculaire 2025.

Allereerst worden in deze bijlage de mutaties binnen het Gemeentefonds toegelicht. Daarna wordt een toelichting gegeven van de doorwerking van de Meicirculaire 2025 in de overige posten van de begroting.

Omschrijving (x € 1.000)	2025	2026	2027	2028	2029
1 1e Burap 2025 / PPN 2026-2029	-1.392	-1.980	-535	391	1.399
Mutaties Meicirculaire 2025	815	1.777	1.551	586	722
Bij- en vaststelling maatstaven voorgaande jaren	-453	0	0	0	0
2 Totaal mutaties Meicirculaire 2025	362	1.777	1.551	586	722
Doorwerking Meicirculaire 2025					
Uitvoeringskosten Omgevingswet	-148	0	0	0	0
Uitvoeringskosten Lbv en Lbv-plus	-93	0	0	0	0
Einde lening inburgeringsplicht	-2	0	0	0	0
Natuurbrandpreventie en -mitigatie	-20	0	-2	0	0
3 Totaal doorwerking	-263	0	-2	0	-
4 Gewijzigd saldo (4=1+2+3)	-1.293	-203	1.014	977	2.121

Overzicht van alle mutaties

Mutaties gemeentefonds (x € 1.000)	2025	2026	2027	2028	2029
1 Ontwikkeling uitkeringsfactor & -basis	350	752	794	767	904
2 Afrekening ruimte onder BCF-plafond 2024	-101	0	0	0	0
3 Damping terugval gemeentefonds	304	606	659	666	681
4 Hervormingsagenda Jeugd	0	614	551	-363	-347
5 Uitstel vervanging abonnementstarief WMO	0	213	0	0	0
6 Uitvoeringskosten Omgevingswet (DU)	148	0	0	0	0
7 Uitvoeringskosten Lbv en Lbv-plus (DU)	93	0	0	0	0
8 Natuurbrandpreventie en -mitigatie (DU)	20	0	0	0	0
9 Alleenverdienersproblematiek (DU)	14	0	0	0	0
10 WOZ-waarden mutaties	-207	-580	-609	-638	-669
11 Participatie (IU)	179	160	155	153	152
12 Overig	15	12	1	1	1
Totaal	815	1.777	1.551	586	722

Als gevolg van afrondingen zijn er kleine verschillen in de totaalstelling.

Toelichting per mutatie:

1. Sinds de Meicirculaire 2022 is het accres gesplitst in een volume- en een nominaal deel, waarbij het nominale deel ter compensatie is van loon- en prijsstijging en het volumedeel ter compensatie van bevolkingstoename en reëel accres.

De prijs-bbp ontwikkeling is gebaseerd op de raming CEP (Centraal Economisch Plan) van het Centraal Plan Bureau (CPB). In de raming CEP 2025 is met name een hogere prijsontwikkeling voorzien. Dit geeft een positief effect voor de gemeente

Verder zijn de aantallen bij verschillende maatstaven van de Algemene Uitkering geactualiseerd.

De bovengenoemde ontwikkelingen zorgen per saldo voor een positieve bijstelling in de jaren 2025 tot en met 2029.

2. Jaarlijks wordt bij de Septembercirculaire een inschatting gemaakt van de declaraties door gemeenten bij het BTW Compensatie Fonds (BCF). Op basis van deze inschatting is in de Septembercirculaire 2024 de ruimte onder het plafond voor 2024 uitgekeerd. Bij het opmaken van de definitieve afrekening 2024 bleek de ruimte onder het plafond lager. Daarom wordt het verschil in 2025 in mindering gebracht. Dit betekent een negatieve bijstelling van € 101.000 in 2025 voor de gemeente Bergeijk.

3. Er wordt structureel € 424 miljoen beschikbaar gesteld voor (de gedeeltelijke dekking van) de terugval in het Gemeentefonds. In 2026 is het een bedrag van € 400 miljoen en voor 2030 en verder een bedrag van € 424 miljoen. Voor de gemeente Bergeijk betekent dit een positieve bijstelling van € 296.000 in 2026 oplopend naar € 338.000 in 2029.
4. In deze Meicirculaire zijn er meerdere grotere mutaties ten aanzien van de bekostiging Jeugdzorg. Deze mutaties zijn samengevoegd tot één geheel. Het gaat om de volgende mutaties:
 - Advies van deskundigencommissie van Ark om het tekort in het budget voor de jeugdzorg in gelijke delen te verdelen over Rijk en gemeenten (positief effect vanaf 2026);
 - Verzachten groeipad maatregelen Hervormingsagenda (positief effect vanaf 2026);
 - Invoering eigen bijdrage jeugdzorg per 1 januari 2028 (negatief effect vanaf 2028);
 - Sturen op trajectduur jeugdzorg (negatief effect vanaf 2028);
 - Indexeren opbrengst Hervormingsagenda, de besparingsopgave van de Hervormingsagenda was ingeboekt op prijs- en volumepeil 2019 (negatief effect vanaf 2028);
 - Overboeken aanvullende post Hervormingsagenda jeugd (positief effect vanaf 2026);

De bovenstaande mutaties jeugdzorg hebben samen voor de gemeente Bergeijk een effect van € 614.000 positief in 2026 aflopend naar € 347.000 negatief in 2029.

5. In de Voorjaarsnota 2023 is besloten dat het abonnementstarief in de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) 2015 wordt afgeschaft en dat in de plaats daarvan vanaf 2026 de inkomens- en vermogensafhankelijke eigen bijdrage in de Wmo opnieuw wordt ingevoerd. Hiervoor wordt het wetsvoorstel Vervanging abonnementstarief Wmo 2015 voorbereid. De inwerkingtreding van deze wet is nu voorzien per 1 januari 2027 in plaats van per 1 januari 2026. Dat betekent dat de besparing voor het jaar 2026, die in de Voorjaarsnota 2023 in het gemeentefonds is verwerkt vervalt. Dit heeft voor Bergeijk een positief effect van € 213.000 in 2026.
6. In 2025 ontvangen de gemeenten ook middelen voor de uitvoeringskosten Omgevingswet. Deze middelen worden ontvangen middels een decentralisatie-uitkering. Met deze middelen kunnen de gemeenten ervoor zorgdragen dat ze aangesloten, geoefend en ingeregeld zijn en voldoen aan de in de Omgevingswet gestelde eisen. Dit betekent een positieve bijstelling van € 148.000 in 2025.
7. Sinds 3 juli 2023 zijn de Landelijke beëindigingsregeling veehouderijlocaties (Lbv) en de Landelijke beëindigingsregeling veehouderijlocaties met piekbelasting (Lbv-plus) opengesteld, waarmee veehouders hun bedrijfslocaties tegen subsidie kunnen beëindigen. De gemeente Bergeijk ontvangt in 2025 € 93.000 vanuit deze decentralisatie-uitkering.
8. Nederland ziet steeds meer brandgevoelige dagen met mogelijke omstandigheden waarbij er sprake kan zijn van onbeheersbare natuurbranden. Het ministerie van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur (LVVN) stelt daarom € 2,3 miljoen beschikbaar aan gemeenten waar een verhoogd risico op natuurbranden aan de orde is. Dit betekent een positieve bijstelling voor 2025 van € 20.000.
9. Gemeenten kunnen huishoudens die getroffen zijn door de alleenverdienersproblematiek individuele bijzondere bijstand bieden. Deze decentralisatie-uitkering maakt dit mogelijk. Er is voor de alleenverdienersproblematiek voor 2025 een bedrag van € 25,4 miljoen beschikbaar. Voor de gemeente Bergeijk betekent dit een positieve bijstelling van € 14.000 voor 2025.
10. Vanaf deze Meicirculaire hebben we voor wat betreft de berekening van de verdeelmaatstaven OZB in het Gemeentefonds aansluiting gezocht bij de WOZ-waarden zoals deze in de periodieke specificaties van het Gemeentefonds vanuit het Rijk zijn weergegeven. Deze WOZ-waarden liggen hoger dan de WOZ-waarden uit onze eigen berekeningen (methode van vóór deze Meicirculaire). Doordat de WOZ-waarden worden gebruikt om een korting op het gemeentefonds te berekenen hebben deze hogere WOZ-waarden een negatief effect voor de jaren 2023 tot en met 2029. Dit betekent niet dat we nu minder inkomsten ontvangen vanuit het Gemeentefonds of vanuit de oplegging van de OZB-belasting. Doordat we de uitgangspunten van onze berekening

hebben aangepast sluit onze raming beter aan bij de raming die het Rijk hanteert voor de daadwerkelijke uitkering van het Gemeentefonds. Hierdoor zal onze raming minder afwijken ten opzichte van de daadwerkelijke uitkering. Het negatieve effect voor deze circulaire ontstaat dus puur omdat we de berekening afzetten tegen de uitkomsten van de Decemercirculaire 2024 (nog oude berekeningsmethode).

Daarnaast heeft er aanpassing plaatsgevonden van de rekentarieven van de verdeelmaatstaf OZB. Deze aanpassing is afgestemd op de WOZ tijdvakken. Op 1 januari 2025 begint een nieuw WOZ-tijdvak met waardepeildatum 1 januari 2024. Deze aanpassing heeft een positief effect voor de jaren 2026 en verder.

Deze bijstellingen samen zorgen voor een negatieve bijstelling (korting) in de jaren 2023 en 2024 van in totaal € 426.000 (dit is terug te vinden in de bovenste tabel bij de regel 'bij- en vaststelling maatstaven voorgaande jaren'). En voor de jaren 2025 tot en met 2029 is er sprake van een negatief effect van € 207.000 in 2025 oplopend naar € 669.000 negatief in 2029.

11. De omvang van de integratie-uitkering Participatie wijzigt als gevolg van de toekenning van de loon- en prijsbijstelling 2025. Daarnaast zijn er twee beleidsmatige toevoegingen: een nieuw structureel budget voor de sociale infrastructuur en een incidentele compensatie voor de afschaffing van het lage-inkomensvoordeel voor gedetacheerden in de WSW. Deze wijzigingen hebben voor de gemeente Bergeijk een positief effect van € 179.000 aflopend naar € 152.000 in 2029.
12. Diverse kleine mutaties (< € 10.000), o.a. als gevolg van mutaties in decentralisatie-uitkeringen en beperkte taakmutaties leiden tot een positieve bijstelling van € 15.000 in 2025 aflopend naar een positieve bijstelling van € 1.000 in 2029.

Doorwerking Meircirculaire 2025 in overige posten begroting

In de Meircirculaire 2025 zit een viertal mutaties welke een direct effect hebben op de budgetten voor het jaar 2025.

Uitvoeringskosten Omgevingswet

In de Meircirculaire 2025 wordt er incidenteel geld beschikbaar gesteld om de doelen van de Omgevingswet te bereiken. Met deze verkregen middelen willen we ervoor zorgen dat de gemeente Bergeijk aangesloten / geoefend en ingeregeld is en voldoet aan de in de Omgevingswet gestelde eisen. De hiervoor in de Meircirculaire 2025 beschikbaar gestelde middelen (€ 148.000) nemen we op in de 2^e Burap 2025.

Uitvoeringskosten Lbv en Lbv-plus

In de Meircirculaire 2025 wordt er incidenteel geld beschikbaar gesteld voor de Landelijke beëindigingsregeling veehouderijlocaties (Lbv) en de Landelijke beëindigingsregeling veehouderijlocaties met piekbelasting (Lbv-plus). Met deze regelingen kunnen veehouders hun bedrijfslocaties tegen subsidie beëindigen. Met de verkregen middelen willen we ervoor zorgen dat de gemeente Bergeijk deze bijkomende werkzaamheden vanuit deze regelingen kan uitvoeren. De hiervoor in de Meircirculaire 2025 beschikbaar gestelde middelen (€ 93.000) nemen we op in de 2^e Burap 2025.

Einde lening inburgeringsplicht

We ontvangen in deze Meircirculaire incidenteel geld voor de zogenaamde ELIPs. Dit zijn inburgeraars die hun lening voor de inburgering (vrijwel) volledig hebben uitgeput, maar nog steeds inburgeringsplichtig zijn. De verkregen middelen willen we daadwerkelijk inzetten voor deze ELIPs. De hiervoor in de Meircirculaire beschikbaar gestelde middelen (€ 2.000) nemen we op in de 2^e Burap 2025.

Natuurbrandpreventie en -mitigatie

We ontvangen in deze Meircirculaire incidenteel geld voor natuurbrandpreventie en -mitigatie. De verkregen middelen willen we in 2025 ook daadwerkelijk inzetten voor dit doel. De hiervoor in de Meircirculaire beschikbaar gestelde middelen (€ 20.000) nemen we op in de 2^e Burap 2025.